

09.10.2008/179

KAMU GÖREVLİLERİNİN TAHSİS YARDIMLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ YAYIMLANDI

ÖZET : 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre kamu görevlileri ile bunların hak sahiplerine, uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan hak ve yükümlülükler ile yararlanma şartları ve tahsis mevzuatına ilişkin usul ve esasları kapsayan KAMU GÖREVLİLERİNİN TAHSİS YARDIMLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ, Resmi Gazetede yayımlandı.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca çıkarılan ve 09/10/2008 tarihli ve 27019 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan KAMU GÖREVLİLERİNİN TAHSİS YARDIMLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ' de, 31/5/2006 tarihli ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre kamu görevlilerine, uzun vadeli sigorta kollarından bağlanan aylıklar ile öngörülen yardımlara ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş ve düzenlenmiştir.

1 Ekim 2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren, söz konusu Tebliğ, bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından:

**KAMU GÖREVLİLERİNİN TAHSİS
YARDIMLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ**

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Tebliğin amacı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre kamu görevlilerine, uzun vadeli sigorta kollarından bağlanan aylıklar ile öngörülen yardımlara ilişkin usul ve esasları belirlemek ve düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Tebliğ, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre kamu görevlileri ile bunların hak sahiplerine, uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan hak ve yükümlülükler ile yararlanma şartları ve tahsis mevzuatına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğ, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 44, 47, 96, 97, geçici 4, geçici 6 ve geçici 14 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
- b) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını,
- c) Hak sahibi: Sigortalının veya malûllük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı almakta olanların ölümü halinde, aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazanan eş, çocuk, ana ve babasını,
- ç) Kurum sağlık kurulu: Devlet memurları ile devlet memurları gibi emeklilik işlemine tabi olanlar hakkında, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca düzenlenecek raporlardaki teşhis ve bu teşhise dayanak teşkil eden belgeleri incelemek suretiyle, çalışma gücü kaybı ve meslekte kazanma gücü kaybı oranlarını, erken yaşlanma hali ve vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücü kaybını, malullük derecelerini belirlemeye ve maluliyete ilişkin görüş oluşturmaya yetkili Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Sağlık Kurulunu,
- d) Vazife malullüğü: Kanunun 47 nci maddesinde belirtilen vazife veya harp malullüğü hallerini,
- e) Vazife Malullüğü Tespit Kurulu: Kamu görevlilerinin vazife malullüğü durumunu tespit eden Kurulu,
- f) Uzun vadeli sigorta kolları: Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortası kollarını,
- g) Emekliye sevk onayı: Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen yetkili makamlarca alınan onayı,

ğ) Aylık: Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile vazife malullüğü halinde yapılan sürekli ödemeyi,

h) Ödeme dönemi: Kanuna göre bağlanan aylıkların, ödeme tarihinden, takip eden ödeme tarihine kadar geçen süreyi,

ı) Kamu görevlileri: Devlet memurları ile devlet memurları gibi emeklilik işlemine tabi olan ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıları,

i) Ay: Ücretleri; devlet memurları ile devlet memurları gibi emeklilik işlemine tabi olanlardan;

1) Her ayın 15'inde ödenenler için, ayın 15'inden ertesi ayın 14'üne kadar,

2) Her ayın 1'inde ödenenler için, ayın 1'i ilâ sonu arasında, geçen ve otuz gün olarak değerlendirilen süreyi,

j) Yıl: Ücretleri; devlet memurları ile devlet memurları gibi emeklilik işlemine tabi olanlardan;

1) Her ayın 15'inde ödenenler için, 15 Ocak tarihinden ertesi yılın 14 Ocak tarihine kadar,

2) Her ayın 1'inde ödenenler için, 1 Ocak ilâ 31 Aralık tarihleri arasında, geçen ve 360 gün olarak değerlendirilen süreyi,

k) Kamu idareleri: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ve yukarıda belirtilenlerin ödenmiş sermayesinin % 50'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve işletmelerden Türk Ticaret Kanununa tabi olmayanlarla özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumlarını, ifade eder.

Malul sayılma ve malullük sigortasından sağlanan yardımlar

MADDE 5 - (1) Kanunla malullük sigortasından sağlanan yardım malullük aylığı bağlanmasıdır.

(2) Kamu görevlilerinin veya kamu idaresinin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu;

a) Görevlerine devam etmekte olanların, çalışma gücünün en az % 60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği,

b) Görevlerinden ayrıldıktan sonra, herhangi bir sigortalılık haline tabi olmayanların çalışma gücünün en az % 60'ını kaybettiği,

c) Personel kanunlarına tabi olanların hastalıklarının kanunlarında tayin edilen sürelerden fazla devam ettiği, olmayanların ise hastalık sebebiyle malûl sayılmalarına esas alınacak hastalık süreleri hakkında kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hastalık iznine ilişkin hükümleri uygulanmak suretiyle bu süreleri doldurdukları,

Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalılar malul sayılır.

(3) Kamu görevlilerinin, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce çalışma gücünün % 60'ını veya vazifesini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca önceden veya sonradan tespit edilenler, bu hastalık veya özürlü sebebiyle malullük aylığından yararlanamaz.

(4) Kurum Sağlık Kurulunca malul olduğuna karar verilenler, yazılı talepleri halinde, haklarında malullük hükümleri uygulanmaksızın görevlerinden istifa etmiş sayılmak suretiyle kurumlarınca malullüklerinin mani olmadığı başka vazife veya sınıflara naklen atanabilirler. Bu şekilde başka vazife veya sınıflara naklen atanarak çalışanlar, istekleri halinde de malullük haklarını kullanırlar. Ancak özel kanunlarına göre yükümlülük süresine tabi olanlar, bu yükümlülüklerini tamamlamadıkça veya maluliyetlerinin yeni vazifelerini yapmaya mani olduğuna dair usulüne uygun yeniden rapor almadıkça malullük haklarını kullanamazlar.

(5) Vazifelerini yapamayacak derecede hastalığa uğrayanlar, hastalıkları kanunlarında belirtilen sürelerden fazla sürmesi durumunda, hastalıklarının mahiyetine ve doğuş sebeplerine göre malul sayılır. Kanunlarındaki yazılı sürelerden önce geçen hastalığının en çok bir yıl içinde nüksetmesi halinde eski ve yeni hastalık süreleri birleştirilmek suretiyle işlem yapılır.

(6) Malullük durumunu gösteren sağlık raporu alınmadan doğrudan malullük aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılar, öncelikle Kurumca yetkilendirilen sağlık kuruluşuna sevk edilerek, malullük durumunun tespitine esas sağlık kurulu raporunun temini yoluna gidilir.

Malullük sigortasından yararlanma şartları ile usul ve esaslar

MADDE 6 - (1) Kamu görevlilerine malullük aylığı bağlanabilmesi için;

a) Kanuna göre malul sayılması,

b) En az on yıldan beri sigortalı bulunup, toplam olarak 1800 gün veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul olanlar için ise sigortalılık süresi aranmaksızın 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması, şartları aranır.

(2) Kamu görevlileri için;

a) Çalıştıkları kamu idarelerine müracaatları ile kamu idarelerince alınacak emekliye sevk onayı,

b) Görevinden ayrıldıktan sonra başka bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanların ise, talep dilekçesi ile Kuruma başvurusu ve Kamu idarelerince alınacak emekliye sevk onayı,

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılanlardan bir adet belgelik fotoğraf, ile ilgili döneme ait aylık prim ve hizmet belgesi henüz Kuruma verilmemiş olanlar için sigortalı işten ayrılış bildirgesinin Kuruma gönderilmesi gerekir.

(3) Birden fazla sigortalılık haline tabi olarak çalışan veya prim ödeyen sigortalıların malullük aylığı bağlanmasına ilişkin taleplerinde, son defa kamu görevlisi olarak görev yapmış olma şartı dikkate alınarak sonuçlandırılır.

Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar

MADDE 7 - (1) Kamu görevlilerine, yaşlılık sigortasından, yaşlılık aylığı ve yaşlılık toptan ödemesi yapılır.

Yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları

MADDE 8 - (1) 30/4/2008 (hariç) tarihinden sonra sigortalı olup;

- a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olanlardan en az 9000 gün,
- b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen yaş hadlerine 65 yaşı geçmemek üzere, üç yıl eklenmesi ve adlarına en az 5400 gün,
- c) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince yaş haddinden emekliye ayrılanlara 5400 gün,
- ç) Özel kanunları gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenlere yaş şartı aranmaksızın 9000 gün,
- malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması,
- d) Yaş hadlerinin uygulanmasında Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu ve aynı fıkranın (b) bendinde belirtilen tarihlerde geçerli olan yaş hadlerinin esas alınması, şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

(2) Kanunun 28 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları dışındaki diğer fıkralarda yer alan Kamu görevlilerinden Kanunun yürürlük tarihinden sonra, ilk defa sigortalı olanların, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

- a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4320 gün,
- b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 18 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4680 gün,
- malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar.

(3) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa kamu görevlisi olanlardan;

a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışanlar için yaş şartı 55 olarak uygulanır.

b) 55 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilenler, yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık aylığından yararlanır.

(4) Kurum Sağlık Kurulunca başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul çocuğu olduğuna karar verilen kadın sigortalıların, Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen prim gün sayılarının 1/4 oranı, sigortalının prim gün sayısına ilave edilir ve bu süre emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

Yaşlılık aylığı başvurusu, istenilecek belgeler ve sonuçlandırılması**MADDE 9 - (1) Kamu görevlilerinden;**

- a) Yaşlılık aylığı talebiyle çalıştıkları kamu idarelerine,
 b) Görevlerinden ayrıldıktan sonra herhangi bir sigortalılık haline tabi olmayanlardan yaşlılık aylığı talebiyle Kuruma veya son defa çalıştıkları kamu idarelerine,

müracaat eden sigortalıların durumları ilgili kamu idarelerince incelendikten sonra düzenlenen emekliye sevk onayının da bulunduğu emeklilik belgesi ile bir adet belgelik fotoğrafı ve ilgili döneme ait aylık prim ve hizmet belgesi henüz verilmemiş olanlar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi yazı ekinde Kuruma gönderilir. Kurumca ilgili mevzuata uygunluğu tespit edildikten sonra aylık bağlanır.

(2) Birden fazla sigortalılık haline tabi olarak çalışan veya prim ödeyen sigortalıların yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin talepleri, sigortalılık süresi içinde en fazla sigortalılığının geçtiği sigortalılık hali esas alınarak sonuçlandırılır. Sigortalılık hallerindeki hizmetlerin eşitliği halinde ise, son defa tabi olduğu sigortalılık haline göre işlem yapılır.

(3) Yaşlılık aylığı;

a) Kamu idarelerinde çalışanların, görevleriyle ilişkisinin kesildiği tarihi takip eden,

b) Her ne şekilde olursa olsun görevinden ayrılmış ve daha sonra başka bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanlar ile kontrol muayenesi sonucu aylığı kesilenlerin ise tahsis talep tarihini takip eden,

ay başından başlar.

(4) Bakanlar Kurulu kararı veya müsterek kararname ile atananların görevleriyle ilişkilerinin kesilmesi ilgili bakanın onayı ile tekemmül eder. Ancak, özelleştirmeleri sonucu sermayesindeki kamu payı % 50'nin altına düşen kuruluşlar ile satış veya devri yapılmış olan kuruluşlarda çalışmakta iken emekliye ayrılanlar için emekliye sevk onayı aranmaz.

Sosyal güvenlik destek primi

MADDE 10 - (1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, ilk defa kamu görevlisi olarak göreve girenlerden;

a) Yaşlılık aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların, yaşlılık aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir.

b) Görevlerinden veya işinden ayrıldıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışırken, sigortalılık faaliyetine son vermeyeceğini beyan ettikten sonra yazılı istekte bulunanlara, Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlanır.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında olanlardan, tarımsal faaliyetlerde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar hariç, almakta oldukları veya bağlanacak yaşlılık aylıklarının % 15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. Yaşlılık aylığından kesilecek olan bu tutar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci

fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara ilgili yılın Ocak ayında ödenen en yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamaz.

(3) Aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilen sigortalılardan ayrıca kısa vadeli sigorta kolları primi alınmaz. Sosyal güvenlik destek primine tâbi olanların primleri, aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilir. Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş veya bildirilmiş süreler, Kanuna göre malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim gün sayısına ilave edilmez, Kanuna göre yaşlılık ve ölüm toptan ödemesi yapılmaz.

(4) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tâbi faaliyete başladığı için Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre yaşlılık aylığı kesilenler, tercihlerini sosyal güvenlik destek primine tabi olma yönünde, sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar ise tüm sigorta kollarına tabi olma yönünde değiştirebilirler.

(5) Kanunun 30 uncu maddesinin beşinci fıkrası gereğince tercih değişikliği talebinde bulunanların bu değişikliğe ilişkin talepleri, örneği Kurumca hazırlanan sigorta kolu tercih bildirimini ile alınır. Bunlardan tüm sigorta kollarına tabi olmak isteyenlerin aylıkları, bildirim Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi izleyen ödeme dönemi başında kesilir. Sosyal güvenlik destek primine tabi olmak isteyenlerin aylıkları ise, bildirim Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi gereğince yeniden hesaplanmak suretiyle başlatılır.

(6) 3201 sayılı Kanuna göre borçlanılan yurtdışı hizmetlerine istinaden yaşlılık aylığı bağlananlar hakkında sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanmaz.

(7) Gerek Kanunun yürürlük tarihinden önce gerekse yürürlük tarihinden sonra sosyal güvenlik destek primi ödenmiş veya bildirilmiş süreler Kanuna göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim gün sayısına ilave edilmez, toptan ödeme yapılmaz.

Yaşlılık toptan ödemesinden yararlanma şartları ve başvuru

MADDE 11 - (1) Yaşlılık toptan ödemesi, kamu görevlilerinden Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanlardan, yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalıya yapılır.

(2) Yaşlılık toptan ödemesi yapılması için Kuruma yazılı olarak başvuruda bulunan sigortalılardan gerekli durumlarda ilgili döneme ait hizmet belgesi henüz Kuruma verilmemiş olanlar için işten ayrılış bildirgesi istenir.

Vazife malulü sayılma ve yararlanma şartları

MADDE 12 - (1) Kamu görevlilerinden Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanların malullükleri;

a) Vazifelerini yaptıkları sırada,

b) Vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden,

c) Kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken,
 ç) İdarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında,
 d) İşyerinde herhangi bir nedenden dolayı meydana gelen kazadan,
 doğmuş olması halinde veya vazifelerini yapamayacak derecede hastalığa uğrayanların, hastalıkları kanunlarında tayin edilen sürelerden fazla devam edenlerin, hastalıklarının mahiyetlerine ve doğuş sebeplerine göre vazife malullüğü durumu, Kurumca oluşturulan Vazife Malullüğü Tespit Kurulu tarafından karara bağlanır ve vazife malullüğü kabul edilenler hakkında Kanunun 47 nci maddesi hükmü uygulanır.

(2) Vazife malûllükleri; keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan, kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan, yasak fiilleri yapmaktan, intihara teşebbüsten, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlama veya zarar verme amacından meydana gelmesi halinde, haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanmaz. Bunlar hakkında malullük hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Vazife malullüklerinin bildirimleri;

a) Vazife malûllüğüne sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatlarına göre yetkili mercilere derhal,

b) Kuruma en geç 15 iş günü içinde,

Kamu idarelerinde yapılır. Kuruma aynı süre içerisinde sigortalılar veya hak sahiplerince de bildirim yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hali dışında ilgililerin bildirimini, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(4) Kuruma bildirim süresi; vazife malûllüğüne sebep olan olayın meydana geldiği tarihten, hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanacaklar için hastalıklarının tedavisinin imkânsız olduğuna dair kesin işlemler raporun onay tarihinden, esirlik ve gaiplik hallerinde ise bu hallerin sona erdiği tarihten itibaren başlar.

(5) Süresi içerisinde bildirimde bulunulan vazife malûllüğü aylıkları, sigortalının ölüm ya da malûliyeti sebebiyle göreviyle ilişkisinin kesildiği tarihi takip eden aybaşından başlar.

(6) Vazife malûllüğü, süresi içerisinde bildirilmeyen sigortalılara; kamu idareleri ya da sigortalılar veya hak sahiplerince sonradan yapılacak bildirim üzerine, vazife malûllüklerinin belgelenmesi ve müstahak olmaları şartıyla, bu Kanunun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmak suretiyle vazife malûllüğü aylığı bağlanır veya bağlanmış olan aylıklar düzeltilir. Bu durumda, sigortalı veya hak sahiplerine bağlanacak aylık ya da aylık farklarının, vazife malûllüğünün bildirildiği tarihe kadar olan toplam tutarı, Kurumca ilgili kamu idaresine ödettirilir. Kuruma bildirilen hususların gerçeğe uymadığı ve olayın vazife malullüğü kapsamında olmadığı anlaşılması halinde, Kurumca bu olay için yersiz olarak yapılmış ödemeler, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlardan Kanunun 96 nci maddesine göre tahsil edilir.

(7) Kamu idaresinin kontrolü dışındaki yerlerde vazife malullüğüne ilişkin olay olması halinde, kamu idaresinin olayla ilgili bilgi alınmasına engel olacak durumlarda,

olayın öğrenildiği tarihten itibaren en geç onbeş iş günü içinde o yer yetkili kolluk kuvvetlerince veya sigortalılar veya hak sahiplerince Kuruma bildirilir.

(8) Vazife malûllüğüne sebep olan olayla ilgili bilgi ve belgeler kamu idaresi tarafından doğrudan ya da posta yoluyla Kuruma gönderilir. Adi posta veya kargo ile yapılan bildirimlerde Kurum kayıtlarına intikal tarihi, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile yapılan bildirimlerde postaya verilmiş tarihi esas alınır.

Harp malulü sayılma ve yararlanma şartları

MADDE 13 - (1) Subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ile Türk Silâhlı Kuvvetlerince görevlendirilen kamu görevlilerinden;

- a) Harpte fiilen ateş altında,
- b) Harpte, harp bölgelerindeki harp harekât ve hizmetleri sırasında, bu harekât ve hizmetlerin sebep ve etkileriyle,
- c) Harpte veya harbe hazırlık devresinde her çeşit düşman silâhlarının etkisiyle,
- ç) Askerî harekâtı gerektiren iç tedip ve sınır hareketleri sırasında, bu hareketlerin sebep ve etkisiyle,

d) Barışta veya olağanüstü hallerde, emir veya görev ile uçuş yapan uçucularla hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak uçakta bulunanlardan uçuşun havadaki ve yerdeki sebepleriyle ve yine emir ve görev ile dalış yapan dalgıçlarla, hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak denizaltı gemisinde veya dalgıç kıtasında bulunanlardan denizaltıcılık veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve etkileriyle,

e) Anayasanın 92 nci maddesi veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesini gerektiren durumlarda, birliklerin buldukları yerlerden hareketlerinden itibaren yurt içinde, yurt dışında, yabancı ülkelerde veya yurda dönüş sırasında,

vazife malulü olanlara harp malulü denir. Ayrıca, kamu görevlisi olarak görev yapanlardan, uluslararası barışı koruma ve destekleme operasyonlarında Türkiye Cumhuriyetince görevlendirilenlerden vazife malullüğü hükümleri uygulananlar Kanunun 47 nci maddesi hükmüne göre harp malullüğü zammından yararlandırılır.

(2) Harp malûllerinin, 1053 sayılı Nizamnameye göre tespit edilen malûllük derecesine göre Kanunun 47 nci maddesinde belirtilen göstergeler esas alınarak bulunacak harp malullüğü zammı tutarı, vazife malullüğü aylıklarına ayrıca eklenir.

Vazife ve harp malullüğü aylığı alanlardan çalışanlar

MADDE 14 - (1) Vazife malullüğü aylığı alanlardan tekrar kamu görevlisi olarak çalışmaları halinde; bu görevleri sırasında eski malûllük derecelerinin değişmesi veya görevleri esnasında vazife malulü olmaları halinde, aylığı yeni malûllük derecesi dikkate alınarak son prime esas kazancı üzerinden ilk vazife malûllüğü aylığından az olmamak kaydıyla yeniden hesaplanır.

(2) Vazife malûllüğü aylığı bağlanmış malûllerden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya

başlayanların aylıkları kesilir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere diğer alt bentlerine tabi çalışmaya başlayan vazife malullerinden aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir. Bunlardan, almakta oldukları aylıklarının % 15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.

(3) Harp malûlleri ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malûllüğü aylığı bağlanmış malûllerden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar ile 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış malûller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malûllüğü aylığı alan er ve erbaşların, kamu görevlisi olarak çalışmaları halinde de aylıkları kesilmez. Harp malullerinin aylıklarının kesilmesi halinde dahi harp malullüğü zamları kesilmez.

(4) Aylıkları kesilmeksizin kamu görevlisi olarak çalışanlar hakkında uzun vadeli sigorta kolları, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar hakkında ise, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır. İş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulananların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde, bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren, haklarında uzun vadeli sigorta kolları da uygulanır ve bu fıkra kapsamına girenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

(5) Vazife malullüğü aylığı almakta iken, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında tekrar sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar bu görevlerinden ayrıldıklarında, vazife malullüğü aylığı bağlandıktan sonra geçen çalışmalarına karşılık ayrıca yaşlılık aylığına hak kazanıyor ise her iki aylığı birden ödenir, yaşlılık aylığına hak kazanamayanlara ise talepleri halinde bu hizmetlerine karşılık toptan ödeme yapılır.

Kurumlarınca gönderilecek olan vazife malullüğünün tespitinde esas alınacak belgeler

MADDE 15 - (1) Kamu idareleri olayın oluş sebebine göre, aşağıda belirtilen belgeleri, kesin işlemler raporun fotoğrafı onaylı aslı ile diğerlerinin aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış şekilde düzenleyerek Kuruma gönderirler;

(a) Malullüğün, vazifelerini yaptıkları sırada meydana gelmesi halinde;

1 - a) Görev belgesi, görev veya emir sözlü olarak verilmiş ise; bu görev veya emri veren yetkiliye ait görev veya emir verdiğine dair yazılı, imzalı beyanı,

b) Olay yeri tespit tutanağı,

c) Kıta mazbatas ve durum belgesi,

ç) Görgü tanıkları ifade tutanakları,

d) İlk müdahale raporu,

e) Görülen tedaviler ve kullanılan istirahat raporları sonunda, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek kesin işlemler sağlık kurulu raporu,

- f) Ölüm halinde; ölü muayene ve otopsi raporu,
g) Adli ve idari tahkikat raporu,
ğ) İlgili kurum tarafından tanzim edilen harcırah ödenip ödenmediğine dair belge,
- h) Güzergah krokisi,
2 - Trafik kazalarında, bu maddenin (a) bendinin 1 inci alt bendinde belirtilen belgelere ek olarak;
a) Trafik kazası tespit tutanağı,
b) Görevlendirilen sürücü ise; sürücüye ait alkol tespit tutanağı ile sürücü belgesi,
c) Araçtan veya görevli olan kamu görevlisinin üzerinden çıkan ve savcılık tarafından tanzim edilen eşya tespit tutanağı,
3 - Silah kazalarında, bu maddenin (a) bendinin 1 inci alt bendinde belirtilen belgelere ek olarak;
a) Savcılık iddianamesi,
b) Mahkeme kararı,
4 - Malullüğün, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında meydana gelen olaylar neticesinde oluşması halinde, bu maddenin (a) bendinin 1 inci alt bendi ile 2 nci alt bendinde belirtilen belgelere ek olarak;
a) Olayın oluş şekline göre yetkili mahkemelerce alınan mahkeme kararı,
b) Savcılıkça düzenlenen; iddianame, kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar, daimi arama kararı, fezleke, olayda kullanılan silahlara ait ekspertiz raporu, savcılık tarafından alınan sanık ifade tutanakları, nakdi tazminat komisyon kararı, olay görevden ayrıldıktan sonra veya görev haricinde meydana gelmiş ise son defa kamu görevlisi olarak görev yaptıkları kamu idaresince düzenlenecek olan, olayın ilgililerin görevi ile ilişkisini gösteren belgeler,
(b) Malullüğün, vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden meydana gelmesi halinde bu maddenin (a) bendinde belirtilen belgelere ek olarak;
a) İşin gördürülmesini talep eden kurumun oluru,
b) Görev yaptığı kamu idaresinin görevlendirmeye yetkili amiri tarafından başka bir kamu idaresine ait görevi yapmak üzere görevlendirildiğini gösteren görev belgesi,
(c) Kamu idarelerinin menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken doğmuş olması halinde, bu maddenin (a) bendinin 1 inci alt bendinin b,ç,d,e,f,g, şıklarında belirtilen belgelere ek olarak, ilgililerin görev yaptığı kamu idaresinin yetkili amirince düzenlenen ve olayın, kamu idaresinin menfaatini koruma maksadından meydana geldiğini gösteren yazı,
(ç) Malullüğün, kamu idarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında meydana gelmesi halinde, bu maddenin (a) bendinin 1 inci alt bendinin b,c,ç,d,e,f ve g şıkları ile 2 nci bendinin a ve b şıklarında belirtilen belgelere ek olarak;

a) Olay tarihinde izinli veya istirahatli (raporlu) olmadığını,
 b) Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliğine göre aracın idarece sağlandığını,
 gösteren belgeler.

(d) Malullüğe neden olan kazanın işyerinde meydana gelmesi halinde, bu maddenin (a) bendinin 1 inci alt bendinin b,ç,d,e,f ve g şıkları ile (a) bendinin 4 üncü alt bendinin (ç) şığında yer alan olay tarihinde izinli veya istirahatli (raporlu) olmadığını belirten belgeler,

(2) Malullüğün veya ölümün yapılan görevin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple ve çalışma koşullarından dolayı meydana gelmesi halinde kamu idareleri, aşağıda belirtilen belgeleri, kesin işlemler raporun fotoğraflı onaylı aslı ile diğerlerinin aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış şekilde düzenleyerek Kuruma gönderirler;

a) Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek kesin işlemler sağlık kurulu raporu ve bu raporun dayanağı tüm tıbbi belgeleri.

b) Hastalık veya ölümün oluşmasına neden olabilecek çalışma yeri ve şartlarını gösteren belgeler.

(3) Kurum, bu belgelere ek olarak olayların yer, zaman, oluş şekli vb. nedenlerden dolayı ek bilgi ve belgelerin de düzenlenerek gönderilmesini kamu idarelerinden ister.

Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar

MADDE 16 - (1) Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar; ölüm aylığı bağlanması, ölüm toptan ödemesi, evlenme ve cenaze ödeneği yapılmasıdır.

Ölüm aylığına hak kazanma koşulları ve başvuru belgeleri

MADDE 17 - (1) Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa kamu görevlisi olanların hak sahiplerine en az 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla ölüm aylığı bağlanır.

(2) Ölüm aylığı;

a) Ölüm tarihinde sigortalı ile yasal evlilik bağlantısı bulunan eşine,

b) Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentlerine tabi olarak iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasına göre çalışmaları hariç, Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmayan veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış çocuklardan;

1) Evli olup olmadığına bakılmaksızın, 18 yaşını, ortaöğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmayan erkek çocuklarına,

2) Evli olup olmadığına bakılmaksızın, Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirdiği tespit edilen çocuklarına,

3) Yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kız çocuklarına,

c) Aylıkta hak sahibi eş ve çocuklardan artan;

1) Hissenin bulunması halinde, her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartıyla ana ve babasına,

2) Hisseye bakılmaksızın, bu bendin (1) numaralı alt bendindeki şartları taşıyan ve 65 yaşın üstünde olan ana ve babasına,

Kanunun 34 üncü maddesindeki esaslar dahilinde bağlanır.

(3) Birden fazla sigortalılık haline tabi olarak çalışan veya prim ödeyen sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanmasına ilişkin taleplerinde, son defa kamu görevlisi olarak görev yapmış olma şartı dikkate alınarak sonuçlandırılır. Son sigortalılık haline göre ölüm aylığı bağlanamaması durumunda, diğer sigortalılık hallerindeki hizmetlerine göre ayrı ayrı değerlendirme yapılarak, aylığa hak kazanacağı sigortalılık hali esas alınarak aylık bağlanır.

(4) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (b) bendi kapsamında geçen hizmetlerle birlikte (c) bendi kapsamında ölüm aylığı bağlanacağı durumlarda, (b) bendi kapsamında geçen hizmetler prim ve prime ilişkin her türlü borçların ödendiği tarih itibarıyla geçerli sayılır ve aylık, bu tarihi takip eden aybaşından itibaren başlar.

(5) Ölüm aylığı bağlanabilmesi için hak sahiplerinin örneği Kurumca hazırlanan tahsis talep dilekçesi ile Kuruma başvurusu şarttır. Tahsis talep dilekçesine;

a) 18 yaşını doldurmamayanlar hariç, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamayan erkek çocukların ilgili öğretim kurumundan alacakları öğrenci belgesi,

b) 15 yaşından küçük çocuklar hariç olmak üzere bir adet belgelik fotoğraf,

c) Malul çocuklar için sağlık kurulu raporu,

d) Ana ve babaların hak sahipliği konusunda Sigortalının Ölümünde Hak Sahibi Olan Ana ve Babaya Aylık Bağlanmasının Tespitine İlişkin Tebliğde belirtilen belgeler,

eklenir.

Ölüm toptan ödemesine hak kazanma koşulları ve başvuru

MADDE 18 - (1) Ölüm toptan ödemesi, kamu görevlilerinin ölümü ile ölüm aylığı bağlanmasına ilişkin şartların oluşmaması durumunda, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin güncellenerek hak sahiplerine ödenmesidir.

(2) Kanunun 36 ncı maddesi gereğince, ölen sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanamaması durumunda, ölüm tarihi esas alınmak kaydıyla 31 inci maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan tutar, sigortalının eşine, çocuklarına, ana ve babasına Kanunda belirtilen hisseler oranında paylaşılır.

(3) Ölüm toptan ödemesinden yararlanabilmek için hak sahiplerinin Kurumca hazırlanan tahsis talep dilekçesi ile Kuruma müracaat etmesi şarttır. Dilekçeye, 18 yaşını doldurmamayanlar hariç, ortaöğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim

görmesi halinde 25 yaşını doldurmayan erkek çocukların ilgili öğretim kurumundan alacakları öğrenci belgesi eklenir.

(4) Genel sağlık sigortası primleri toptan ödeme yoluyla ödenmez. Sigortalının, varsa hizmet borçlanmaları ile isteğe bağlı sigorta primleri tutarı da, bu toplama dahil edilir.

(5) Toptan ödeme yapıldıktan sonra artan tutar olursa, sigortalının ölümünden sonra doğan veya soy bağı düzeltilen veya babalığı hükme bağlanan çocuklarına da toptan ödeme yapılır. Hak sahibi eş ve çocuklara yapılacak toptan ödemelerin toplamı, toptan ödenecek miktarı geçemeyeceğinden, bu sınırın aşılması için gerekirse, hak sahibi kimselerin hisselerinden orantılı olarak indirim yapılır.

Evlenme ödeneği

MADDE 19 - (1) Ölüm aylığı almakta iken evlenen ve bu nedenle aylığı kesilen kız çocuklarına bir defaya mahsus olmak üzere, evlenme tarihindeki aylığının iki yıllık tutarı evlenme ödeneği olarak ödenir.

(2) Evlenme ödeneğinin ödenmesi için hak sahibi kız çocuğunun bir dilekçe ile Kuruma başvurması gerekir. Evlenme tarihi nüfus kütüğüne işlenmemişse, dilekçeyle birlikte, evlenme cüzdanının bir örneğinin de Kuruma verilmesi zorunludur.

(3) Evlenme ödeneği verilen kız çocuklarının aylıkları, evlenme tarihini izleyen ödeme dönemi başından itibaren durdurulur ve aylıkların durdurulduğu tarihten iki sene sonra kesilir. Aylıkta bulunan diğer hak sahiplerinin aylıkları, aylığın kesildiği tarihten itibaren yükseltilir.

Cenaze ödeneği

MADDE 20 - (1) Cenaze ödeneği;

a) Vazife malullüğü sonucu,

b) Vazife malullüğü, malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken,

c) Son defa kamu görevlisi olarak görev yapmış olma şartı dikkate alınarak en az 360 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi bildirilmiş durumda iken, ölen sigortalının hak sahiplerine verilir. Bu fıkranın (c) bendine istinaden verilecek cenaze ödeneğinde ölüm tarihinde sigortalı olma şartı aranmaz.

(2) Cenaze ödeneği sırasıyla sigortalının eşine, yoksa çocuklarına, o da yoksa ana veya babasına, o da yoksa kardeşlerine verilir.

(3) Cenaze ödeneği verilebilmesi için, hak sahiplerince ölüm tarihini belirten bir dilekçe ile Kuruma başvurulması gerekir. Sigortalının ölüm tarihi nüfus kütüğüne kaydedilmemişse dilekçeyle birlikte sigortalının ölüm tarihini belirten ilgili makamlarca usulüne göre düzenlenen bir belgenin Kuruma verilmesi gerekir.

(4) Cenaze ödeneği, Kurum Yönetim Kurulunca belirlenip Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından onaylanan tarife üzerinden ödenir.

(5) Cenaze ödeneğinin bu maddenin ikinci fıkrada sayılanlara ödenmemesi ve cenazenin gerçek veya tüzel kişiler tarafından kaldırıldığının belgelenmesi

durumunda, bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen tutarı geçmemek üzere belgelere dayanan masraflar, masrafı yapan gerçek veya tüzel kişilere ödenir.

(6) Kamu görevlisi olarak görev yapmakta iken ölenlerin hak sahiplerine, çalıştıkları kamu idarelerince ilgili mevzuat gereği ölüm yardımı hariç cenaze gideri, cenaze nakil gideri ödeneği veya bu mahiyette bir ödemenin yapılması halinde, Kurum tarafından cenaze ödeneği ödenmez.

Malullük, vazife malullüğü ve ölüm sigortası bakımından üçüncü kişinin sorumluluğu

MADDE 21 - (1) Kamu görevlilerinin, üçüncü bir kişinin kastı nedeniyle malûl, vazife veya harp malulü olması halinde kendilerine, ölümü halinde hak sahiplerine, Kanun uyarınca bağlanacak aylığın başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı, Kurumca zarara sebep olan üçüncü kişilere rücu edilir. Üçüncü kişiler peşin sermaye değerinin yarısından kusurları oranında sorumludurlar.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen malullük, vazife veya harp malullüğü veya ölüm hali, kamu görevlileri veya er ve erbaşlar ile kamu idareleri tarafından görevlendirilen diğer kişilerin vazifelerinin gereği olarak yaptıkları fiiller sonucu meydana gelmiş ise bu fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunanlar hariç olmak üzere, sigortalı veya hak sahiplerine yapılan ödemeler veya bağlanan aylıklar için Kurumca, kamu idarelerine veya ilgililere rücu edilmez.

Kanuni temsilciler, vekiller ve yabancı uyrukluların tahsis başvuruları

MADDE 22 - (1) Kanunun öngördüğü yardım veya tahsisin yapılabilmesi için; sigortalı ve hak sahiplerinden reşit ve ergin olmayanların kanuni temsilcilerinin yazılı istekte bulunmaları şarttır.

(2) Sigortalı veya hak sahiplerinin vekilleri tarafından yapılacak yazılı taleplerde, Kurumca verilecek ödenekler ile bağlanacak aylıklar için başvurma yetkisi bulunduğunu açıkça belirten ve noterlikçe onaylanmış vekaletnamenin ibraz edilmesi gerekir.

(3) Yabancı uyruklu sigortalılarla, bunların hak sahipleri için, bunların hüviyetlerini gösteren 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre yetkili makamlar tarafından düzenlenerek verilen yabancılara ait ikamet tezkeresi, Kuruma ibraz edilir. Hak sahibi yabancılar, hak sahibi olduklarını Kurumca istenecek belgelerle ispatlar.

Zamanaşımının uygulanması

MADDE 23 - (1) Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, kamu görevlilerinin kendilerine, bunların ölümü halinde hak sahiplerine bağlanması gereken aylıkların, hakkın kazanıldığı tarihten itibaren beş yıl içerisinde istenilmemesi halinde, talep tarihinden geriye doğru gidilerek beş yıllık kısmı sigortalı ve hak sahiplerine ödenir. Geriye kalan kısım ise zamanaşımına uğrar.

(2) Kuruma müracaat etmemenin haklı bir sebebe dayandığını genel hükümlere göre ispat edenler hakkında, zamanaşımına ilişkin hükümler uygulanmaz ve hak edilen aylıklar ödenir.

(3) Bağlanan aylıklardan herhangi bir döneme ilişkin aylığını belirli bir süre almayanların, alınmayan aylıkları, talepleri halinde herhangi bir zamanaşımı süresi uygulanmadan ödenir.

(4) Cenaze ve evlenme ödenekleri ile ölüm toptan ödemesi, hakkın doğduğu tarihten itibaren beş yıl içinde istenmezse düşer.

(5) Yargı kararıyla gaipliğine karar verilen sigortalının hak sahiplerine bağlanacak aylıklarla yapılacak toptan ödemeler ve genel sağlık sigortasına ait alacakların zaman aşımı süresi, gaipliğe ilişkin kararın kesinleştiği tarihte başlar.

Kanunun geçici 4 üncü, geçici 6 ncı ve geçici 14 üncü maddelerine ilişkin hükümler

MADDE 24 - (1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 5434 sayılı Kanuna göre tahsis edilmiş; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, evlenme ikramiyesi, ölüm, eğitim ve öğretim yardımı gibi diğer ödemeler ile yardımlara ve 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre verilmekte olan ek ödemeye Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre devam olunur. Bunlardan fiili hizmet süresi beş ilâ on yıl arasında olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylıklarının hesabında Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun, aylığa hak kazanma, evlenme ve cenaze ödenekleri ile aylıkların ödemeye devam şartlarında Kanunun 32, 34 ve 37 nci maddeleri esas alınır.

(2) Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde;

a) Bir süre iştirakçi olduktan sonra görevinden ayrılanların,

b) İştirakçi iken, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kamu görevlisi sigortalılık kapsamına alınanların,

c) Kamu görevlisi olarak yeniden çalışmaya başlayanların,

ç) Bu fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin dul ve yetimlerinin, aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, evlenme ikramiyesi gibi diğer ödemeler ile ölüm, eğitim ve öğretim yardımları hakkında, Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 ve mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) İkinci fıkra kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında, Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır.

(4) 5434 sayılı Kanuna göre ödenen aylıklar ile Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre bağlanacak aylıklar, memur maaş katsayılarındaki artışlara göre yükseltilir. Ayrıca, 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem,

teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında meydana gelecek yükselmeler, aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emeklilik, malûllük ve vazife malûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

(5) 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olup Kanunun yürürlük tarihinden sonra kamu görevlisi olanların malullükleri;

- a) Vazifelerini yaptıkları sırada,
- b) Vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden,
- c) Kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken,
- ç) İdarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında,
- d) İşyerinde herhangi bir nedenden dolayı meydana gelen kazadan, doğmuş olduğu, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucunda, çalışma gücünün en az % 60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kayb ettikleri anlaşılabilirler hakkında, Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanundaki vazife ve harp malullüğüne ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmaya başlamış olup, çalışmaya başlamadan önce ilgili mevzuatına göre alınmış ve en az % 40 oranında özürli olduklarını gösterir sağlık kurulu raporu bulunanlar ile en az % 40 oranında doğuştan özürli olduklarını belgeleyenlerden aylık talep tarihinde kamu görevlisi olanlara; en az 5400 gün uzun vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş ya da emekli keseneği ödenmiş olması kaydıyla, istekleri halinde bu madde hükümleri esas alınarak yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak çalışmaya başladıktan sonra, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

- a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılabilir sigortalılar, en az 5760,
  - b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılabilir sigortalılar, en az 6480,
- gün uzun vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş olması kaydıyla, haklarında, Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

(7) a) Kamu görevlisi olarak görev yapanlar ile kamu idarelerindeki görevlerinden ayrıldıkları tarihte 5434 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre malullük veya emekli aylığı bağlanabilmesi için yeterli hizmet süresi bulunmayan ve görevden ayrıldıktan sonra herhangi bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanların, borçlanacağı ya da ihya edeceği hizmetleri ile birlikte prim ödeme gün sayısı bakımından Kanun hükümlerine göre malullük veya yaşlılık aylığına hak kazanmaları halinde, müracaatları üzerine borçlanma ya da ihya işlemleri 5434 sayılı Kanuna göre hesap edilerek, kendilerine ödemenin yapıldığı tarihi takip eden ay başından itibaren 5434 sayılı Kanun hükümleri uyarınca aylık bağlanır. Emeklilik ikramiyesi ödenmiş süreler bu kez ikramiye ödemesinde dikkate alınmaz,

b) Kanunun yürürlük tarihinden önce ölen, ancak 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre, yeterli hizmet süresi bulunmadığı için dul ve yetimlerine aylık bağlanamamış olanların, prim ödeme gün sayısı bakımından Kanun hükümlerine göre ölüm aylığına hak kazanan hak sahiplerine,

c) Bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki hak sahiplerinin, ölen adına borçlanacakları ya da ihya edecekleri hizmetleri ile birlikte prim ödeme gün sayısı bakımından Kanun hükümlerine göre aylığa hak kazanmaları ve müracaatları halinde, 5434 sayılı Kanuna göre hesap edilecek borçlanma ya da ihya tutarlarını ödedikleri tarihi takip eden ay başından itibaren,

ç) Bu fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamında olanlara, Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanuna göre aylıkları bağlanır. Emeklilik ikramiyesi ödenmiş süreler bu kez ikramiye ödemesinde dikkate alınmaz. Bunlardan fiili hizmet süresi beş ilâ on yıl arasında olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı bağlanacak olanların aylığa hak kazanma, evlenme ve cenaze ödenekleri ile ödemeye devam şartları Kanunun 32, 34 ve 37 nci maddelerine göre işlem yapılır.

(8) Kesenek veya toptan ödemeleri zamanaşımına uğramış olması nedeniyle hizmetleri tasfiye edilmiş olanların, tasfiye edilmiş süreleri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın birleştirilecek hizmet olarak kabul edilir.

(9) Kanunun yürürlük tarihine kadar 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesindeki sandıklara tâbi sigortalılık başlangıçları ile hizmet süreleri, fiilî hizmet süresi zammı, itibarî hizmet süreleri, borçlandırılan ve ihya edilen süreler ve sigortalılık süreleri tabi oldukları kanun hükümlerine göre değerlendirilir.

(10) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi veya sigortalı olanlar ile vazife malullüğü, malullük ve yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlar ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmaya devam edenler hakkında sosyal güvenlik destek primine tabi olma bakımından Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilir. Ancak;

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlar için sosyal güvenlik destek primi oranı Kanunun 80 inci maddesine göre tespit edilen prime esas kazançlar üzerinden Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen prim oranına % 30 oranının eklenmesi suretiyle bulunan toplamdır. % 30 oranının dörtte biri sigortalı, dörtte üçü işveren hissesidir. Bu kapsamda sayılan kişilerden sosyal güvenlik destek primine tâbi olanların prim ödeme yükümlüsü bunların işverenleridir. Sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan sigortalının iş kazası geçirmesi veya meslek hastalığına tutulması halinde bu sigorta kollarından gerekli yardımlar yapılır.

b) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınacak belgelerle doğrulamak kaydıyla faaliyette bulunulmadığına ilişkin süreler hariç olmak üzere çalışılan süreleri için, sosyal güvenlik destek primi oranı olarak Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen hükümler uygulanır. Söz konusu maddede belirtilen oran, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2008 tarihine

kadar % 12 olarak, takip eden her yılın Ocak ayında bir puan artırılarak uygulanır. Ancak bu oran % 15'i geçemez. Kesilecek olan bu tutar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara ilgili yılın Ocak ayında ödenen en yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamaz. 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken, serbest avukat veya noter olarak çalışmalarını sürdürenler hakkında da bu bent hükümleri uygulanır.

c) Harp malûlleri ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylıkları hesaplanarak ödenen veya asayiş ve güvenliğin sağlanması ile ilgili kanunlara göre vazife malûllüğü aylığı almakta iken; Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla çalışmaya devam edenler ile sonradan Kanuna tabi çalışmaya başlayacaklar için sosyal güvenlik destek primi uygulanmaksızın Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi hükümleri uygulanır.

ç) 5434 sayılı Kanuna göre vazife malullüğü aylığı almakta iken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenler hakkında, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde yazılı talepleri doğrultusunda Kanunun iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri ve uzun vadeli sigorta kolları veya sosyal güvenlik destek primine ait hükümleri uygulanır. Bunlardan uzun vadeli sigorta primi ödeyenlerin belirtilen süre içinde yazılı talepte bulunmamaları halinde ayrıca iş kazası meslek hastalığı hükümleri uygulanır, sosyal güvenlik destek primi kesilmez. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında da yazılı talepleri doğrultusunda işlem yapılır. Bu bent kapsamında olanlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

Yürürlük

MADDE 25 - (1) Bu Tebliğ 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.